

Posudek školitelky na bakalářskou práci Romany Dvořákové
**" Mezidruhová komunikace mezi člověkem a koněm: kognitivní
schopnosti domestikovaných koní (*Equus caballus*)"**

Vypracovala: Ing. Jitka Bartošová, Ph.D.

(Oddělení etologie, Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i., Praha – Uhřetěves,

104 01 Praha 10, Přátelství 815; e-mail: bartosova.jitka@vuzv.cz, tel.: 267 009 598)

Studium mezidruhové komunikace člověka a domácích zvířat se v posledních letech zaměřuje zejména na psy. Vzhledem k obdobnému historickému vývoji společného soužití lze obdobně fantastické výsledky očekávat i u koní. Zatímco odborná sféra na vzájemně srozumitelné domluvě s koněm začíná stavět výchovu a výcvik koní, vědecká komunita zabývající se chováním koní v poskytování relevantních informací a ověřování praktikovaných tréninkových metod citelně zaostává. Systematický výzkum vyjadřovacích prostředků koní a jejich kognitivních schopností přitom může nejen obohatit fond základních vědeckých informací, ale zejména (v souladu s celospolečenskými trendy k ohleduplnému chovu zvířat) zvýšit úroveň zacházení s koňmi a zlepšit jejich welfare. Výsledky a závěry obsažené v předkládané bakalářské práci nové důležité informace bezpochyby přinášejí.

Romana Dvořáková za mnou přišla před dvěma roky s jasnou představou, že chce dovést do vítězného konce neúspěšný experiment publikovaný v *Animal Cognition* (McKinley a Sambrook 2000). Představu, jak toho docílit, však měla velmi mlhavou, což doložila nepříliš šťastně nasbíranými pilotními daty. Zdráhala jsem se Romanu přijmout, nikoli snad pro její „humanitní původ“, ale pro neznalost angličtiny, která je dnes pro vědeckou práci klíčová. Předkládaná bakalářská práce je však dokladem, že se Romana s lingvistickým problémem zdárně poprala, a jak ona sama, tak projekt, zaznamenaly podstatný metodologický, resp. metodický růst. Literární přehled, shrnující relevantní koňské studie a rovněž tématicky příbuzné publikace zejména na psu a vlku, nepůsobí handicapovaným dojmem. Na základě metodicky korektního rozvržení experimentu autorka nasbírala dostačující množství dat potřebné k zodpovězení základních otázek.

Kvalitu práce samé ponechám k posouzení oponentovi. Většina mých připomínek a komentářů k pracovním verzím se odrazila ve verzi konečné. Zejména volání po okleštění textu o nepodstatné a zavádějící informace padlo na úrodnou půdu, z původně lyricko-epické báje tudíž vzniklo dílko tradičně vědecky „strohé“ a věcné.

Jako školitelka mohu zodpovědně prohlásit, že Romana odvedla kus dobré práce, a vzdor jisté neochotě pozorovaných subjektů (experimentu se uvolil zúčastnit zhruba každý druhý oslovený kůň) si nadšení a energii udržela až do závěrečného sepisování bakalářské práce. Doufám, že bude ve zdárně započatém projektu, jehož první výsledky jsou připravovány k publikaci v impaktovaném tisku, pokračovat.

Závěr: Bakalantka, Romana Dvořáková, dostatečně prokázala všechny schopnosti potřebné k vytvoření bakalářské práce. Předkládanou práci doporučuji k obhajobě, hodnotím ji známkou „1“ a přiděluji ohodnocení ve výši 46 bodů.

V Praze, 17. října 2007

Jitka Bartošová